

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 8 września 2020 r.

Pozycja 265

POSTANOWIENIE

z dnia 2 czerwca 2020 r.

Sygn. akt Ts 109/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Piotr Pszczółkowski – przewodniczący

Leon Kieres – sprawozdawca

Bartłomiej Sochański,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 30 października 2019 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej H. J.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej, wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 11 lipca 2018 r. (data nadania), H.J. (dalej: skarżąca) zakwestionowała zgodność art. 10 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 200) w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 3 lit. a *tiret* 4 ustawy z dnia 2 grudnia 1994 r. o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 1995 r. Nr 5, poz. 25) w zakresie, w jakim nie wprowadza jednoznacznych kryteriów zaliczenia przychodów z odpłatnego zbycia nieruchomości do źródła – przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej z art. 84 w związku z art. 217 w związku z art. 32 ust. 1 oraz w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Postanowieniem z 30 października 2019 r., doręczonym pełnomocnikowi skarżącej 5 listopada 2019 r., Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej, stwierdzając, że nie spełnia ona wymogów odnoszących się do prawidłowego określenia jej podstawy. Powołane przez skarżącą art. 84, art. 217, art. 32 ust. 1 oraz art. 2 Konstytucji nie mogą stanowić samodzielnych wzorców kontroli w postępowaniu zainicjowanym skargą konstytucyjną, ponieważ z tych przepisów nie wynikają konstytucyjnie gwarantowane wolności lub prawa podmiotowe skarżącej.

3. W zażaleniu z 8 listopada 2019 r. (data nadania) skarżąca zakwestionowała postanowienie Trybunału z 30 października 2019 r., wnosząc o jego zmianę poprzez nadanie dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

Skarżąca zarzuciła kwestionowanemu postanowieniu naruszenie art. 61 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393) „poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu, że skarga nie spełnia wymogów określonych w ustawie a to poprzez nieprawidłowe określenie jej podstaw, podczas gdy skarżąca wskazała przepisy Konstytucji, które mogą stanowić samodzielny wzorzec kontroli, a zatem spełniła wszelkie wymogi umożliwiające nadanie sprawie dalszego biegu”.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje.

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p. TK), skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 5-8 u.o.t.p. TK). Na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał bada przede wszystkim, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

2. Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że kwestionowane postanowienie jest prawidłowe, a zarzuty sformułowane w zażaleniu nie podważają podstaw odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

3. Zdaniem skarżącej zakwestionowane postanowienie narusza art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p. TK poprzez błędne przyjęcie, że skarga nie spełnia wymogów określonych w ustawie z powodu nieprawidłowego określenia jej podstaw, podczas gdy – jak twierdzi – wskazała ona przepisy Konstytucji, które mogą stanowić samodzielny wzorzec kontroli.

Trybunał podtrzymuje swoje dotychczasowe stanowisko. Skarżąca – zdaniem Trybunału – nie wskazała wzorców kontroli, z których wynikałyby jej prawa podmiotowe chronione konstytucyjnie, co wykluczało nadanie rozpatrywanej skardze dalszego biegu.

Trybunał przypomina, że zgodnie z art. 79 ust. 1 Konstytucji każdy, czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone, ma prawo, na zasadach określonych w ustawie, wnieść skargę do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zgodności z Konstytucją ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o jego wolnościach lub prawach albo o jego obowiązkach określonych w Konstytucji. Z przepisu tego jasno wynika, że przedmiotem skargi mogą być wyłącznie te przepisy prawa, na podstawie których sądy ukształtowały sytuację prawną skarżącego, a wzorce kontroli muszą statuować konstytucyjne wolności i prawa, które w wyniku zastosowania kwestionowanych, niezgodnych z Konstytucją, przepisów zostały naruszone. Skarga konstytucyjna została więc ukształtowana jako środek zindywidualizowanej i konkretnej kontroli konstytucyjności o ograniczonym zakresie, mający służyć ochronie naruszonych konstytucyjnych podmiotowych praw lub wolności skarżących.

W uzasadnieniu zażalenia skarżąca przywołała orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, które miały potwierdzić trafność podnoszonych przez nią zarzutów. Należy jednak zwrócić uwagę, że wyrok z 18 kwietnia 2019 r. (sygn. K 14/17, OTK ZU A/2019, poz. 18), w którym Trybunał Konstytucyjny dokonał oceny zgodności art. 86 § 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1600, ze zm.) z art. 32 ust. 1 Konstytucji jako

samodzielnym wzorcem kontroli, został wydany w postępowaniu zainicjowanym złożeniem wniosku przez podmiot legitymowany generalnie – Rzecznika Praw Obywatelskich (art. 191 ust. 1 pkt 1 Konstytucji) w sprawie abstrakcyjnej kontroli norm. Tego rodzaju postępowanie, w przeciwieństwie do postępowania skargowego, nie wymaga spełnienia warunku wskazania naruszonych konstytucyjnych – i jednocześnie – podmiotowych praw lub wolności, dlatego Trybunał mógł zweryfikować skarżony przepis pod kątem jego zgodności z art. 32 ust. 1 Konstytucji.

Kolejne orzeczenia Trybunału, na jakie powołuje się skarżąca, były wprawdzie wydane w postępowaniu zainicjowanym wniesieniem skargi konstytucyjnej, jednak ich podstawę w tych rozstrzygnięciach stanowiły dodatkowo przepisy Konstytucji wyrażające podmiotowe prawa lub wolności. W wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 3 lipca 2019 r. (sygn. SK 20/18, OTK ZU A/2019, poz. 37) art. 32 ust. 1 Konstytucji został wskazany jako wzorzec kontroli razem z art. 67 ust. 1 Konstytucji; w wyroku z 15 maja 2019 r. (sygn. SK 26/17, OTK ZU A/2019, poz. 20) art. 32 ust. 1 stanowił wzorzec kontroli związkowo z art. 45 ust. 1 Konstytucji. Podobna sytuacja miała miejsce w rozstrzygnięciach, w których art. 84 i art. 217 Konstytucji zostały powołane w powiązaniu z art. 64 Konstytucji (wyroki TK z: 13 grudnia 2017 r., SK 48/15, OTK ZU A/2018, poz. 2; 6 grudnia 2016 r., SK 7/15, OTK ZU A/2016, poz. 100).

Skarżąca wskazuje również na sprawy o sygn. SK 55/19, SK 54/19 i SK 20/19, w których skardze konstytucyjnej został nadany dalszy bieg, podkreślając, że ich podstawy są niemal identyczne ze wskazanymi w niniejszej sprawie. Trybunał zwraca jednak uwagę na to, że jako dodatkową podstawę kontroli konstytucyjności powołano w nich art. 64 Konstytucji.

Podsumowując należy stwierdzić, że orzeczenia przywołane przez skarżącą w uzasadnieniu zażalenia potwierdzają jedynie ustalenia Trybunału zawarte w zakwestionowanym postanowieniu, iż zarówno art. 32 ust. 1, jak również art. 84 i art. 217 Konstytucji nie mogą stanowić samodzielnych wzorców kontroli w postępowaniu skargowym.

Mając powyższe na względzie, Trybunał Konstytucyjny – na podstawie art. 61 ust. 8 u.o.t.p. TK – nie uwzględnił zażalenia.